

Targi 2019- szkolenie 15 marca (piątek) , godz. 9.30 ,sala A.

100 rocznica utworzenia i działalności Stowarzyszenia Elektryków Polskich-historia i proces tworzenia norm i przepisów. Normy SEP w praktyce projektowo-budowlanej. Stosowanie Norm w Polsce

Dr inż. Adam Rynkowski, dr inż. Henryk Boryń

Stuletnia rocznica powstania Stowarzyszenia Elektryków Polskich obliguje do przedstawienia istotnych osiągnięć SEP w obszarze szeroko rozumianej elektryki. Do bardzo ważnych zakresów działalności należy opracowywanie Norm i przepisów związanych m.in. z produkcją urządzeń elektrycznych , badaniami czy projektowaniem i budową liniowych obiektów budowlanych oraz instalacji elektrycznych , a także bezpieczeństwem pracy i ochrony przed porażeniami elektrycznymi. W roku 1919 powstała Centralna Komisja Przepisowa SEP , a Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej uznało wskazówki i normy SEP jako przepisy państwowe. Wyłączność SEP na opracowywanie norm i przepisów w zakresie elektryki obowiązywała do roku 1950. Od tego czasu SEP włącza się w tworzenie Norm i przepisów w ramach współpracy z Polskim Komitetem Normalizacyjnym. Jednak w ostatnim okresie nastąpiło wiele zmian w obszarze szeroko pojętej Normalizacji w Polsce i Europie. Wprowadziło to pewne zamieszenie w odniesieniu do interpretacji i stosowania norm, które w rozumieniu ogólnym prawa –nie są obowiązujące. Wobec czego z inicjatywy Prezesa i Zarządu SEP zintensyfikowano działania w zakresie normalizacyjnym. Obszar obejmuje trzy jednostki organizacyjne: Radę Normalizacyjną SEP , Centralną Komisję Norm i Przepisów oraz sekcję reprezentantów SEP w Organach Technicznych PKN, każda z tych jednostek ma inne zadania do wykonania. Wśród zadań można wyróżnić intensyfikację szkoleń i prezentacji komentarzy w odniesieniu do Normalizacji w SEP, w Polsce w Europie i świecie.

Przedmiotowe szkolenie w ramach międzynarodowych Targów EXPO XXI – Światło i Elektrotechnika 2019 jest jednym z pierwszych w tej edycji. W pierwszej części szkolenia przedstawiony zostanie rys historyczny SEP w zakresie normalizacji , a następnie zostaną omówione podstawowe zagadnienia prawne związane ze stosowaniem Norm w Polsce. Wskazane będą organizacje normalizacyjne, definicje i zasady normalizacji krajowej, stosowane oznaczenie PN oraz procedury zatwierdzania PN. Omówione będą rodzaje i typy norm oraz zasady i skutki powoływania norm PN w polskich przepisach prawnych , a także przykłady powszechnych błędów w stosowaniu efektów normalizacji. W kolejnej części szkolenia przedstawione będą efekty działalności normalizacyjnej SEP, czyli wydane normy, prenormy, komentarze normalizacyjne oraz wydawnictwa uzupełniające.

Powszechność stosowania Norm SEP wymusza niejako aktualizację i dostosowania do potrzeb rynkowych i dlatego też najważniejszą część szkolenia obejmie omówienie aktualnych Norm SEP i potrzeby ich aktualizacji oraz zmian w odniesieniu do otrzymanych pytań i zagadnień. Będzie to forum dyskusyjne na tematy , które w tych normach nie są ujęte, a powinny. Są przedstawione niejednoznacznie i istnieje potrzeba ich uzupełnienia, jak również, że niektóre zagadnienia stały się nie wystarczające bo technika poszła do przodu (np. brak możliwości oznakowanie tras linii kablowych oznacznikami magnetycznymi lub taśmami aktywnymi) lub jest brak unormowania w innych zagadnieniach.

Autorzy zachęcają zainteresowanych do wysyłania pytań lub tematów , które mogłyby być poruszone na forum, a potem ujęte w harmonogramie aktualizacyjnym SEP. (adamrynkowski.bmc@gmail.com , hboryn@wp.pl)

Pod dyskusję poddane zostaną zasadniczo 3 Normy , które mają największe zastosowanie w praktyce projektowo-budowlanej i najczęściej są przywoływane w dokumentacjach związanych z realizacją inwestycji. Należą do nich normy ; N SEP-E-0002, N SEP-E-004 , N SEP-E-007, ale dyskusja może dotyczyć innych norm, jeżeli czas na to pozwoli. Na pewno tematy będą zbierane do późniejszej odpowiedzi lub dyskusji czy aktualizacji.

Szkolenie będą prowadzić dr inż. Adam Rynkowski – przewodniczący Rady Normalizacyjnej SEP i dr inż. Henryk Boryń- przewodniczący Centralnej Komisji Norm i Przepisów SEP. Uczestnicy są zachęceni do wystąpień i prezentowania własnych opinii.

Poniżej przedstawiono wykaz Norm SEP przedstawionych do dyskusji podstawowej.

Tytuły norm SEP do dyskusji podstawowej

- a. *P SEP-E-002. Instalacje elektryczne w obiektach budowlanych. Instalacje elektryczne w budynkach mieszkalnych.*
- b. *N SEP-E-004. Elektroenergetyczne i sygnalizacyjne linie kablowe. Projektowanie i budowa.*
- c. *N SEP-E-007. Instalacje elektroenergetyczne i teletechniczne w budynkach. Dobór kabli i innych przewodów ze względu na ich reakcję na ogień.*